

Ózbekistan Respublikası
Mektepke shekemgi hám mektep
bilimlendiriw ministrliǵı
2024-2025 oqıw jılı
I-sherek
Qánigelik pánlerden shereklik summativ
baxalaw test sorawları.
7-klass
2-variant

1-20 matematika, 21-35 qoraqalpoq tili, 36-45 biologiya.
 (B-biliw; Q-qollaw; M-Pikirlewge baylanıshlı test sorawları)

Oqıwshı (F.A.Á).....

1. (B 1,5 ball) Berilgen qawsırmalı ańlatpalarda qawsırmalardı ashıń hám durıs juwaplardı sáykes qoyıń.

I. $+(a - b + c)$	A. $a + b - c$
II. $-(a + b + c)$	B. $a - b + c$
III. $-(-a - b + c)$	C. $-a + b - c$
	D. $-a - b - c$

A) I-D, II-B, III-A

B) I-B, II-D, III-A

C) I-A, II-B, III-C

D) I-B, II-C, III-A

2. (B 1,5 ball) 11800000 sanın standart túrde jazıń.

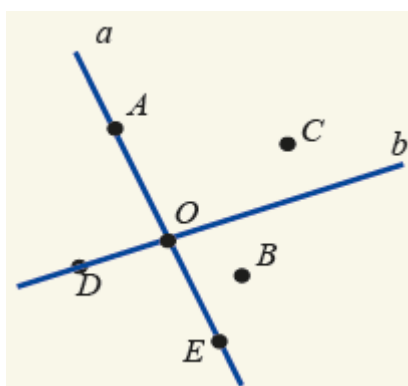
A) $1,18 \cdot 10^7$

B) $1,18 \cdot 10^6$

C) $118 \cdot 10^5$

D) $11,8 \cdot 10^6$

3. (B 1,5 ball) Berilgen súwretten paydalanıp, b tuwrıǵa tiyisli, biraq a tuwrıǵa tiyisli bolmaǵan noqatlardı tabıń.

A) B hám C

B) A hám E

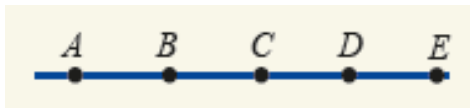
C) D hám O

D) D

4. (B 1,5 ball) Tómenđegi keſtede múyeshler hám múyesh túrleriniń atamaları keltirilgen. Múyeshlerdiń ólshemine qaray olardıń túrleri sáykes qoyılǵan. Tómenđegi tastıyıqlawlardıń durıs yaƙı nadurıs ekenligin anıqlań.

№	Tastıyıqlawlar	durıs	nadurıs
1	14° - súyir múyesh		
2	178° - jayıq múyesh		
3	90° - tuwrı múyesh		

- A) durıs, nadurıs, nadurıs; B) nadurıs, durıs, durıs;
 C) durıs, nadurıs, durıs; D) nadurıs, durıs, nadurıs;
5. (Q 2 ball) Algebralıq ańlatpanıń berilgen sanlardagı mánisin tabıń.
 $c - 3ab + bc; a = 1; b = -3; c = 2$
 A) 8 B) -1 C) 5 D) -5
6. (Q 2 ball) Jolawshı awıldan shıǵıp, qalaǵa qaray júrdi. Ol a kilometr piyada júrgeninen keyin avtobusqa otırdı hám avtobusta t saatta qalaǵa jetip keldi. Eger avtobus 45 km/h tezlik penen háreketlengen bolsa, awıl menen qala arasındagı S aralıqtı tabıń.
 A) $S = (a + 45)t$ B) $S = a + 45t$ C) $S = at + 45$ D) $S = 45t - a$
7. (Q 2 ball) Esaplań: $\frac{2^{18} \cdot 3^{41}}{2^{15} \cdot 3^{42}}$
 A) $\frac{8}{3}$ B) $\frac{4}{3}$ C) $\frac{8}{9}$ D) $\frac{2}{3}$
8. (Q 2 ball) 27^{24+n} sanı 3^{68+3n} sanınan neshe ese úlken?
 A) 81 B) 9 C) 3 D) 27
9. (Q 2 ball) Biraǵzalını standart túrge keltiriń
 $abc^2 \cdot 2ab^2c \cdot 4abc$
 A) $8a^3b^3c^4$ B) $8a^4b^4c^4$ C) $8a^3b^4c^5$ D) $8a^3b^4c^4$
10. (Q 2 ball) Qawsırmalardı aſhıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:
 $2a + 2(4a - 3b) - 3(3b - 2a)$
 A) $16a + 15b$ B) $16a$ C) $15a - 12b$ D) $16a - 15b$
11. (Q 2 ball) Qawsırmalardı aſhıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:
 $(7x^3 + 5x^2) - (-8x^3 + x^2) - (-9x^3 - 4x^2)$
 A) $15x^3 + 8x^2$ B) $24x^3 - 8x^2$ C) $24x^3 + 8x^2$ D) $24x^3 + 5x^2$
12. (Q 2 ball) Kópaǵzalılardı kóbeytiń:
 $(2a - 3b)(4a^2 + 6ab + 9b^2)$
 A) $8a^3 + 27b^3$ B) $8a^3 - 27b^3$ C) $8a^3 + 12ab + 27b^3$ D) $8a^3 + 12ab$
13. (Q 2 ball) Belgisiz kóbeytiwshini tabıń:
 $28x^2 + 21x + 8x + 6 = (4x + 3) \cdot (?)$
 A) $(7x - 2)$ B) $(7x + 2)$ C) $(7 - 2x)$ D) $(7 + 2x)$
14. (Q 2 ball) AB, BC, CD hám DE kesindiler óz ara teń (súwretke qarań). Eger $AD = a$ bolsa, CE kesindiniń uzınlıǵı nege teń boladı?

- A) $\frac{a}{3}$ B) $2a$ C) $\frac{2a}{3}$ D) $\frac{3a}{2}$

15. (Q 2 ball) Eger qońsılas múyeshlerdiń biri ekinshisinen 7 ese úlken bolsa, bul múyeshlerdiń ayırmasın tabıń.

- A) 135° B) 45° C) 160° D) 120°

16. (Q 2 ball) Saat mili 45 minutta neshe gradusqa burıladı?

- A) $22,5^\circ$ B) 30° C) 45° D) $32,5^\circ$

17. (Q 2 ball) Tómenдегі тастыıqlawlar ishinen nadurısın tabıń.

A) Eger eki múyesh ulıwma tárepke iye bolsa, olar bárqulla qońsılas múyeshler bolmaydı

B) bir tuwrıǵa perpendikulyar bolǵan eki tuwrı óz ara kesilispeydi

C) Tuwrıda jatpaytuǵın noqattan usı tuwrıǵa birewden artıq perpendikulyar tuwrı júrgiziw múmkin emes.

D) Vertikal múyeshlerdiń bissektrisaları óz ara perpendikulyar boladı

18. (Q 2 ball) Uzınlıǵı 10 cm bolǵan AB kesindi berilgen. AB nurda sonday C noqat jaylasqan bolıp, $AC + BC = 10$ cm teńlik durıs boladı. C noqattıń jaylasqan ornın tabıń.

A) C noqat AB nurda B noqattan keyin 1 cm uzaqlıqta

B) C noqat A hám B noqatlar arasında

C) C noqat AB nurda B noqattan keyin 0,5 cm uzaqlıqta

D) teńlik durıs bolatuǵınday etip C noqattı jaylastırıp bolmaydı

19. (M 3 ball) $16^{12} \cdot 25^{23}$ kóbeyme neshe tańbalı san boladı?

- A) 48 tańbalı B) 46 tańbalı C) 47 tańbalı D) 94 tańbalı

20. (M 3 ball) Saat 9 dan 22 minut ótken waqıt (9:22)ta saattıń saat hám minut milleri arasındadı múyeshti tabıń.

- A) 149° B) 132° C) 133° D) 124°

21. (B - 2 ball) *Atqulaq, til ilimi, kún-tún* sózleri qaysı usılda jasalǵan?

A) sóz jasalıw arqalı

B) sóz qosılıw arqalı

C) dizbeklesiw arqalı

D) birigiw arqalı

22. (Q - 2,8 ball) Berilgen sinonim sózler qaysı sóz shaqaplarına tiyisli ekenligin tabıń.

1. As – awqat, aspan – kók	A. atlıq
2. Aqıllı – esli, márt – batır	B. feyil
3. Áste – aqırın, burın - ilgeri	C. ráwish
4. Mızǵıw – dem alıw, úyleniw – shańaraq qurıw	D. kelbetlik

A) 1-B, 2-D, 3-A, 4-C

B) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A

C) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B

D) 1-A, 2-B, 3-D, 4-C

23. (Q - 2,8 ball) Tómenдегі sózlerdiń qaysı qubılısqa tiyisli ekenligin tabıń.

1. trap, traktor	A. proteza
2. skelet, ráwish	B. epentaza
3. aylan, kepkir	C. metateza
4. bank, kiosk	D. epiteza

A) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C

B) 1-C, 2-B, 3-D, 4-A

C) 1-D, 2-C, 3-A, 4-B

D) 1-B, 2-A, 3-C, 4-D

24. (Q - 2,8 ball) Qaysı qatarda eliziya qubılısına ushırağan sózler bar?
 A) Murnınan samal engen jigit eken B) Awılımnıń qawının sağındım
 C) Nawrız seyili dawam etpekte D) Xalıq aytsa, qalıp aytpaydı
25. (Q - 2,8 ball) Gápte qanday almasıq sóz túsirilip qaldırılğanın tabıń.
 1. _____ *pikirińiz júdá orınlı boldı.* 2. _____ *bergen bilimińizge wazı bolıń!*
 A) sizdiń, mence B) siziń, mağan
 C) sağan, mağan D) sizden, meniń
26. (Q - 2,8 ball) Gápte mánisi boyınsha qanday almasıqlar qatnasqan? *Heshkim óziniń aldında ne kútip turğanın bilmeydi.*
 A) belgisizlik, jámlew, soraw almasıǵı
 B) bolımsızlıq, ózlik, soraw almasıǵı
 C) bolımsızlıq, betlik, jámlew almasıǵı
 D) siltew, soraw, belgisizlik almasıǵı
27. (Q - 2,8 ball) Juwaplardan bolımsızlıq hám siltew almasıqları bar gápti tabıń.
 A) Bazıbir oqıwshılar keleshegi haqqında ele oylanğan emes.
 B) Sol kúngi waqıya ele heshkimniń yadınan shıqqan joq.
 C) Usı qızdıń jırı tawsılmas sirá!
 D) Ne ekseń, sonı orarsañ.
28. (B - 2 ball) Qaysı qatarda xalıq qosıqları berilgen?
 A) «Meniń úyim», «Watan», «Qaraqalpaq»
 B) «Aǵları», «Tuwǵan jer», «Qara tal»
 C) «Seksewil», «Qızlar úyge kir», «Ana»
 D) «Aǵları», «Qızlar úyge kir», «Qaraqalpaq»
29. (B - 2 ball) Qaysı xalıq awızeki dóretpesinde dóretywshiler óz ara bellesedi?
 A) juwap aytısı B) qız-jigitler aytısı
 C) sheshenlik aytısı D) shayırlar aytısı
30. (B - 2 ball) I. Yusupovtıń «Meniń úyim» qosıǵında qaysı shól ósimliginiń iyisine ashıq ekenligin atap ótedi?
 A) gúl B) jıńǵıl C) juwsan D) seksewil
31. (Q - 2,8 ball) Tómendegi juwaplardan qara talǵa berilgen táriyiplerdi durıs tabıń.
 1. *Onıń astı kindik qanım.* 2. *Záhárli shóp.* 3. *Suw boyında ósedi.* 4. *Tuqımı jer tańlaydı.* 5. *Keshki ińirde onda shımshıqlar juǵırlasadı.*
 A) 1,3,5 B) 1,2,3 C) 3,4,5 D) 2,4,5
32. (Q - 2,8 ball) A.Nawayıǵa tiyisli aforizmdi orın tártibi menen durıs jayǵastırıń.
 1. *jarasıǵı* 2. *aqılı menen* 3. *er adamniń* 4. *tereń* 5. *durıs isleri*
 A) 3, 1, 4, 2, 5 B) 1, 2, 3, 4, 5
 C) 3, 4, 2, 1, 5 D) 2, 4, 3, 1, 5
33. (Q - 2,8 ball) Berilgen sózlerdiń mánilerin durıs sáykeslestiriń.
1. ushırma sóz	A. noqta
2. haywanlardıń basına kiygizetuǵın zat	B. súyrik
3. pishenniń jańa shıqqan ushı	C. mustang
4. jabayı atlar	D. aforizm
- A) 1-C, 2-A, 3-B, 4-D B) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B

C) 1-D, 2-A, 3-B, 4-C

D) 1-B, 2-C, 3-D, 4-A

34. (Q - 2,8 ball) K.Allambergenovtıń «Bala hám kúshik» gúrrińinde kúshik balanı ne sebep intıgıp kúter edi?

A) balanıń anasın sađınar edi

B) balanıń mehribanlıđı ushın

C) hár kúni awqat beretuđın edi

D) kúshiktiń anası balanıń úyinde edi

35. (P – 4 ball) E.Tompсениń «Jabayı jorđa» gúrrińinde Djo ne ushın atın suwđarmadı?

A) jabayı atlardı ayağanı ushın

B) Djonıń ózi de azmaz dem alıp alıwı ushın

C) Jabayı jorđanı jaqınnan tamashalaw ushın

D) sebebi suw ishken at shabıwđa qıynaladı

36. (B 2,5 ball) Anvar hawa temperaturası suwıq kelgen jılları erte báhárde shıbın-shirkeyler sanı kem bolıwına itibar qarattı. Anvar hawa temperaturası suwıq bolđan jılları hawa temperaturası ıssı kelgen jıllarđa salıstırđanda erte báhárde shıbın-shirkeyler sanınıń kem yamasa az bolıwına itibar awdardı. Anvardıń kónlikpeleri qaysı izertlew metodına sáykes keledi.

A. bađlaw

B. Salıstırw

C. tájriybe

D. Ilimiy dálil

37. (B 2,5 ball) Tamırmiywede azıq zat toplantuđın ósimliklerdi anıqlań.

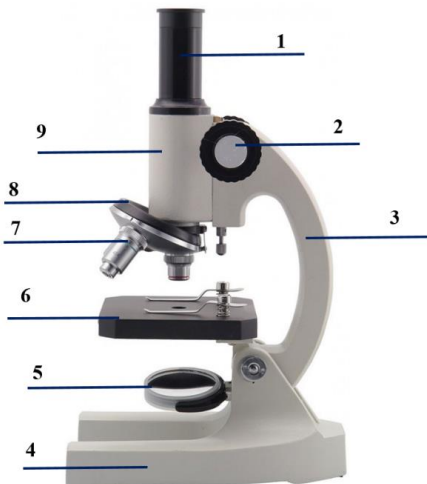
A. geshir, piyaz

B. shalđam, túrpi

C. batat, kartoshkagúl

D. kartoshka, batat

38. (B 2,5 ball) Jaqtılıq mikroskopınıń mexanikalıq bólimleri qaysı nomerler menen kórsetilgen?

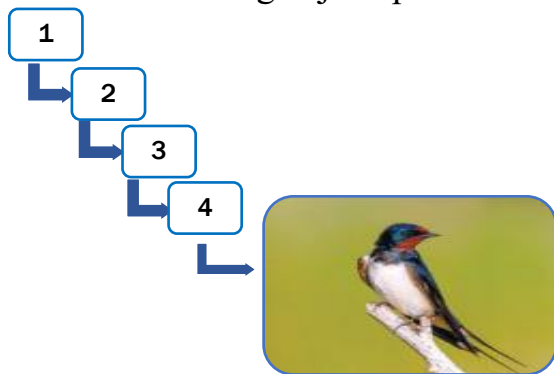
A. 1, 7

B. 4, 5

C. 2, 5

D. 3, 9

39. (Q 4,5 ball) Sxemada keltirilgen nomerler izbe-izliginde awıl qarlıgashıń sistematalıq birlikleri durıs berilgen juwap variantın anıqlań.

awıl qarlıgashı

- A. xordalılar → omırtqalılar → quslar → qarlıgashlar
- B. xordalılar → omırtqalılar → quslar → ushıp ketiwshi quslar
- C. omırtqalılar → xordalılar → quslar → shımshıq tárizliler
- D. xordalılar → omırtqalılar → quslar → shımshıq tárizliler

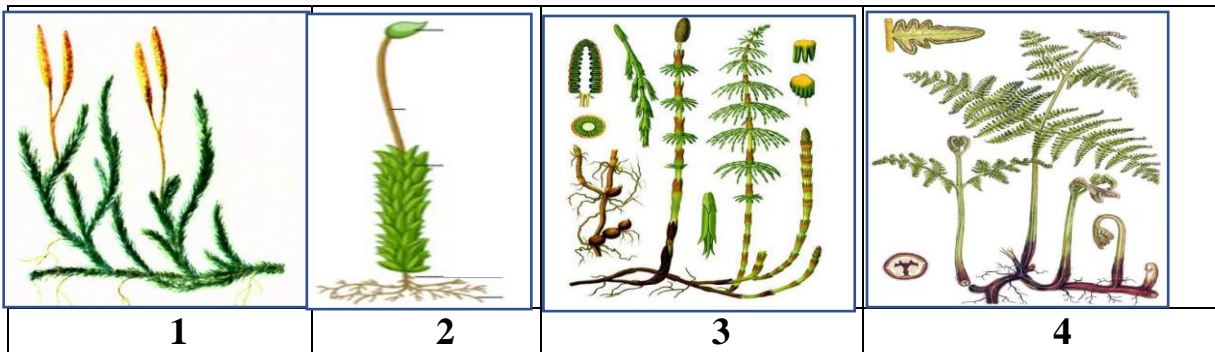
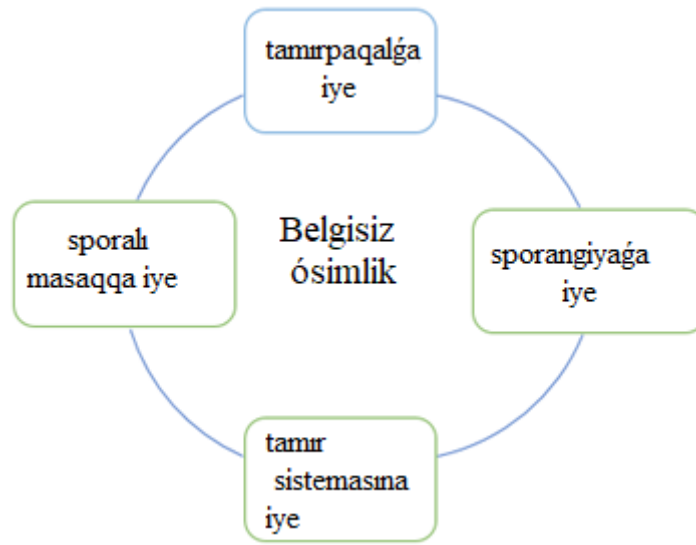
40. (Q 4,5 ball) Keste baǵanasında berilgen tiri organizmlerge tán ózgesheliklerdi úyreniń. Úyrengen bilimlerińizden paydalanıp, keste qatarlarına sáykes keliwshi protoktistalar wákilleri atı durıs sáykeslestirilgen juwap variantın anıqlań.

(– yaq, + awa)

Organizm	tallom	yadro	qamshı	avtotrof
1	+	+	+	+
2	+	+	–	+
3	–	+	+	–

- A. 1 – spirogira; 2 – ulva; 3 – ápiwayı amyoba;
- B. 1 – xlorella; 2 – ulva; 3 – jasıl evglena;
- C. 1 – xlomidomanada ; 2 – ulva; 3 – triponosoma;
- D. 1 – xlomidomanada; 2 – nemalion; 3– infuzoriya tufelka;

41. (Q 4,5 ball) Sxemada belgisiz ósimlikke berilgen ózgesheliklerdi úyreniń. Tómeńde berilgen ósimlik súwretlerinen sxemaǵa sáykes keliwshi ósimlikti anıqlań.

A. 3- ósimlik B. 4- ósimlik C. 1- ósimlik D. 2- ósimlik

42. (Q 4,5 ball) Diagrammada berilgen ósimlikler atın oqıń. Nomerler ornına ulıwma ózgeshelikler sáykes keliwshi durıs maǵlıwmatlar sáykeslestirilgen juwap variantın anıqlań.

	<p>A) bir jıllıq ósimlik b) tuqımbúrtik túyinshede jetiledi d) bir uyli ósimlik e) tamırı oq tamır f) tuqımında zapas zat toplandı</p>
--	--

A. 1 – d; 2 –b; 3 – f B. 1 – d; 2 –a; 3 – b
C. 1 – e; 2 –d; 3 – f D. 1 – f; 2 –a; 3 – d

43. (Q 4,5 ball) Úyrengen bilimlerińiz tiykarında tek ósimlik kletkaları ushın tiyisli mızgeshelikler keltirilgen juwap variantın anıqlań.

- a) kletka ishine zatlar pinositoz usılda kiredi
- b) yadro násillik informaciyanı saqlaydı
- d) qalıń kletka diywalı bar
- e) ribosoma beloklardı sintezleydi

f) zapas sıpatında tiykarınan kraxmal toplandı

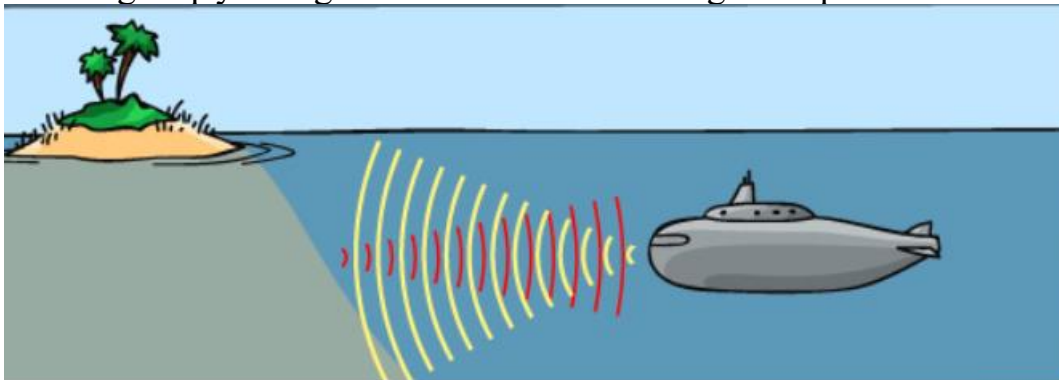
A. d, a B. b, d C. d, f D. b, f

44. (Q 4,5 ball) Keste qatarlarında hám ústinlerinde berilgen maǵlıwmatlardı analiz etiń. Kesteniń qaysı qatarlarında ósimlik hám olardıń toqımalarına tán ózgeshelikler durıs berilgenligin anıqlań.

№	Ósimlik toqımalarına tán qásiyetler	nazbaygúl	biyday
1	Suw ótkiziwshi tútikshe kletkaları arqalı tasıydı	awa	yaq
2	Organikalıq zatlar elek tárizli tútikshe kletkaları arqalı tasıydı	awa	awa
3	Suw ótkiziwshi traxeidlar arqalı tasıydı	yaq	awa
4	Kambiy kletkaları ósimlik organlarınıń enine ósiwin támiyinleydi	yaq	yaq

A. 1, 3 B. 2, 4 C. 3, 4 D. 2, 3

45. (M 5,5 ball) Injenerler hám de jetiliske texnikalıq qurallar yamasa qurılımalardı jaratıw maqsetinde organizmlerdiń dúzilisi hám tirishlik iskerligin úyrenedi. Súwrette súwretlengen process te suw astı kemeleri iskerligin jaqsılaw maqsetinde haywanlar is háreketi hám processlerine tiykarlangan. Súwrette súwretlengen process penen tanısıń. Berilgen qaysı maǵlıwmat durıs emes ekenligin anıqlań.

- A. Ilimpazlar haywanlar exolakaciya háreket mexanizminen paydalanıw processinde suw astındaǵı qáwiplerdi, keme apatın aldın alıw quralı retinde paydalanadı.
- B. Delfinlardıń suw astında olja tutıw mexanizminen paydalanıp, dawıs tolqınları uzaq aralıqqa jiberiledi, dawıs sawlelengen orından obiekt turǵan aralıqtı esaplap shıǵadı.
- C. Jarǵanat sıyaqlı haywanlardıń exolakaciya háreketlerinen paydalanıw arqalı qurǵaqlıq bar ekenligi hám aradaǵı aralıǵın anıqlaydı.
- D. Jarǵanatlardaǵı exolakaciya mexanizminen paydalanıw arqalı ultradawıs chastotalarınıń dawıs tolqınları uzaq aralıqqa jiberiledi.

PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO
BAHOLASH ILMIY-AMALIY
MARKAZI